

187.
117

Strzyżewski Wiesław.

Ucz. kl. III B.

I Państwowego Gimnazjum i Liceum
imięcia Nikolaja Kopernika w Toruniu
przy ul. Piłkowskiej 49.

15. VI - 1946 r.Jak użyłem się podczas skupacji
niemieckiej:

Plom:

- 1). Nazwa miejscowości, w której odbywały się nauki.
- 2). Harunki lokalne.
- 3). Pora dnia.
- 4). a). z jakich pomocników i pomocy korzystam
b). jak je zdobywano.
- 5). jak długo korzystam z tajnego nauczania.
- 6). Najważniejsze wydarzenia z dziedziny walki & najcięższe.

Miejscowość, w której użyłem się podczas skupacji niemieckiej, nazywa się Jabłonna. Jest ona położona nad prawym brzegu Wisły, niedaleko stolicy, Warszawy. Mieś to jest stara i rozbudowana nad wielkim traktem: Warszawa - Pusy Wschodnie. Pobliskie lasy i Wisła starożyjna wieś ze wszystkich niemal stron. W nich tworzyły się też oddziały polskiej partyzantki, która umierotworzyła skupionymi słowiańskimi i broni z tyłów na front, szczególnie wschodni. W środku wsi, obok skrzyżowania trzech dróg, stał nowopobudowany tuż przed wojną kościół, który podczas działań wojennych został zburzony. Niedaleko niego, koło przystanku dajardowej kolejki, która kursowała między Jabłonną a Warszawą, była szkoła, w której skupiło się uciechanie dzieci polskich. Uważano je po polsku. Dier wie! To nie

wytworzyć, aby wychował się przytorny sbywałt,
kiedy uciono tylko języka polskiego i rachunków.

Nie brakuje i „skół prywatnych”, które
nazywano „tajnymi kompletami”. Sam właśnie
na taki komplet uczęszczałem. Wyglądał on
bardzo skromnie. W niepozornym mieszkaniu
zbięto nos się pić i na wiele z naukowcem-
patryją, który prócz tego miał jeszcze jakieś
stanowisko w konspiracji, ucyliłmy zakazanych
przez Niemców przedmiotów. Podobne komplety
były pod płóciwym jakiegoś sukoty zausolewej.

Kiedy z urońców takiego kompletu
ucyli się chytne, ponieważ rozumiał całą politykę
zobow i urońwał się w losy Ojczyzny. Na takich
kompletach poza nauki byli uiceni.

Nauka taka była bądź co bądź niezogca,
gdzi nie było podręczników i pomocy szkolnych:
map, przyrządów chemicznych, fizycznych i innych.

Jeśli który zdobył uadem, byli ea quibe
pieniądze kupić gdzieś jeszcze przedwojenne podręcz-
niki albo pomoce szkolne, nomenano je jako
relikwie. Program, jaki mi z obowizywał, był
przedwojenny.

Przebieg całej drugiej klasy gimnazjum
spółwskształcego w latach od roku 1943 do
1944.

W międzywosie spotkała nas jedna
nieprzyjemność ze strony skupanta. Stymne na
cały świat ze surych zrodami gestapo ucyliłno nas
w noinej zakonspirowanej piacy. Naukowca - pa-

150
120

- ~~trzydzięty~~ ^{trzydzięty} laty, który nas polonizował nauką, zbiły hitlerowski stracił. W ciemnym lesie, gdzie tuż była się polska partyzantka, odbyła się egzekucja. Hitlerowcy w skutny sposób zajęli się nad zasturczymy ciałem, który naurai miedzi polską siłwa. Żal za tym profesorem w sercu moim i sercach współuczniów pozostał do tej pory i zapewne pozostać nadal. Po ewakuacji prawego brzegu Wisły między Warszawą a Modlinem Niemcy wysadzili w powietrze kościół, jak wiele innych. W miedziugim czasie po upadku powstania warszawskiego, podczas którego Warszawa została ponownie (pierwszy raz w 1939 r.) egzamin dzielności i bohaterstwa, Niemcy skupitulowały (tj. w roku 1945). Wstąpił ~~on~~ ^{on} i ~~on~~ ^{on} ~~był~~ ^{był} ~~do~~ ^{do} ~~narodu~~ ^{narodu} niemieckiego, pod ~~wielkim~~ ^{wielkim} ~~obrotem~~ ^{obrotem} ~~do~~ ^{do} ~~sił~~ ^{sił}.